

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

22 An lex interdicens Clerum ad Religiosos se extendat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

odia sunt restringenda; quod si verba duplicem habeant sensum vnum proprium, alium improprium, accipienda sunt in proprio, quia Legislatores præsumitur locutus fuisse iuxta proprium, ac communem loquendi modum, ne falsis interpretationibus via aperiatur. Communis autem loquendi modus, & usus

censetur ille, quo maior pars Ciuitatis, vel loci vitur. Si verò verba duplicem habeant sensum, vtrumque communem, tunc accipienda sunt iuxta eum, quem ex coniecturis probabiliter colligitur habuisse Legislatorem, cum tota vis legis ab eius voluntate pendeat,

QVAESTIO XXII.

An Lex interdicens Clerum ad Religiosos se extendat.

CASVS.

PONTIFEX cuiusdam Ciuitatis Clerum interdixerat, quia Principi immunitatem Ecclesiasticam violanti non restiterat; Principi autem; non soli Clerici, sed etiam Religiosi non restiterant. Quaeritur; Vtrum etiam Religiosi fuerint interdicti.

SVMMARIVM.

- 1 Lex interdicens Clerum, ad Religiosos extendi videtur.
- 2 Religiosi sub Clero comprehenduntur.
- 3 Sicut comprehenduntur, cum interdicitur Populus.
- 4 Religiosi gaudent privilegio Clericali.
- 5 Interdictum, quid, & quotuplex.
- 6 Non est extendendum, sed restringendum.
- 7 Religiosi, sub interdicto non comprehenduntur.
- 8 In odiosis, non veniunt, nomine Cleri.
- 9 Sicut non veniunt Clerici, nomine Religiosi.

- 10 Et sicut Religiosi non veniunt, cum interdicitur, est Episcopale.
- 11 Et sicut nomine Populi, non veniunt Scholares.
- 12 Tota Communitas, exceptis Religiosis, diuiditur in Populum, & Clerum.
- 13 Religiosi, solum in fauorabilibus veniunt nomine Cleri.
- 14 Et eorum privilegij gaudent.
- 15 Si interdicerentur Personæ Ecclesiasticae, tunc comprehenderentur.
- 16 Interdicto Clero, non sunt interdicti Tonsurati.
- 17 Interdicto Populo Ciuitatis, non sunt interdicti habitantes in Suburbij.

RATIO.

RATIONES DVBITANDI.

² Quamuis Lex, excommunicans legentem librum Hæreticum, non se extendat ad non intelligentem; Dubium tamen est; an Lex interdicens Clerum, se extendat ad Religiosos. Videtur enim extendi, & consequenter etiam Religiosos fuisse interdictos. Ita *Suarez tom. 5. de cens. disp. 32. sect. 2. num. 13. Nauarr. cap. 27. num. 167. Couar. cap. Alma Mater par. 2. §. 1. num. 8.*

³ Primò; Quia in *cap. Si sententia; de sent. excomm. in 6.* Tota Communitas diuiditur in Populum, & Clerum, tanquam in duas partes adæquatas. Ergo Religiosi, sub altera illarum comprehendendi debent; Non comprehenduntur autem sub Populo; Tum quia hoc, ipsis est minus fauorabile; interdicto enim Populo, ipsi etiam intelligerentur interdicti. Tum quia Religiosi, iam deserunt esse de Populo, & ceperunt esse de Vniuersitate Ecclesiastica. Ergo pertinere videntur ad Clerum; quod enim sub neutra parte comprehendantur, videtur expresse, & contra rationem, & contra dictum *cap. Si sententia;* Si autem comprehenduntur nomine Cleri, ipsi quoque fuerunt interdicti.

⁴ Secundò; Quia, cum dicitur; interdicto Populo, non interdici Clerum; nomine Cleri veniunt etiam Religiosi. Ergo etiam cum è contrario dicitur; interdicto Clero non interdici Populum. Religiosi non veniunt nomine Populi, sed nomine Cleri.

⁵ Tertio; Quia Religiosi omnes, etiam Fœminæ, ac Nouitij, gaudent privilegio Clericali; se à Populo separauerunt; & diuino cultui, ac Ecclesie seruitio dedi-

carunt; sub speciali Ecclesie cura, ac protectione viuunt; & eorum labores ad Ecclesie vtilitatem tendunt. Ergo veniunt nomine Cleri, ideoque ipsi etiam videntur cum Clero fuisse interdicti.

NOTABILIA.

Aduertendum est primò; Interdictum, esse Censuram Ecclesiasticam, quæ homo à quorundam Sacramentorum perceptione, à Diuinis Officijs, & ab Ecclesiastica sepulturâ, separatur; *cap. Non est nobis; de sponsalibus.* Estque locale, vel personale. Per primum, interdicatur directè locus, ne in eo, diuina Officia, siue ab Incolis, siue ab Extraneis audiantur; ita tamen, vt extra illum etiam ab Incolis audiri possint. Per secundum; Populus, vel persona aliqua particularis, eadem diuina Officia audire prohibetur vbicumque sit.

Aduertendum est secundò; Interdictum, cum sit lex odiosa, non esse extendendum, sed potius, quantum fieri potest, restringendum. Hinc autem fit, vt interdicto loco Populus non censeatur interdictus & posito interdicto personali, locus non censeatur interdictus, nisi hoc à Iudice exprimat. Vnde, Ecclesia aliquâ Collegiatâ interdictâ, illius Ecclesie Sacerdotes, in aliâ Ecclesia, diuina officia persolvere possunt; dummodo ipsi causam culpabilem Interdicto non dederint; Nam hi, Diuina Officia nullibi audire, vel persolvere possunt *ex cap. Sicut. de sent. excom. in 6.* Similiter omnibus Ecclesijs interdictis, celebrari possent Diuina officia in priuatis Sacellis, quæ in suis domibus habent aliqui, cum privilegio Missam in illis celebrandi, quia priuata

uata Sacella non veniunt nomine Ecclesie.
His positis,

RESOLVTIO.

8 AD casum respondetur; Religiosos non fuisse interdictos. *Coninch. disp. 17. d. 1. num. 8. Filiuc. tract. 17. cap. 1. num. 14. Sayrus de cens. lib. 5. cap. 4. num. 29. Auila par. 5. disp. 1. dub. 4. concl. 7. Henrig. lib. 13. cap. 41. num. 3. Bonacin. de cens. disp. 5. pun. 1. num. 11.* Et alij apud istos.

9 Primò; Quia Religiosi, quamuis in fauorabilibus, veniant nomine Clerici, non veniunt tamen in odiosis; sicut Filius adoptiuus, quamuis veniat in fauorabilibus, nomine Filij, non tamen in odiosis; odia enim semper, quantum fieri potest, sunt restringenda. Cum ergo interdictum, sit materia odiosa, Religiosi in ipso non comprehenduntur nomine Cleri.

10 Secundò; Quia, si interdican- tur Religiosi, sub illo interdicto non comprehenduntur Clerici seculares, quamuis ipsi etiam lato modo sint Religiosi, & sint Deo, ac Ecclesie dicati. Ergo neque è contra, si interdicator Clerus, comprehenduntur sub illo interdicto Religiosi, quamuis ipsi, lato modo sint Clerici, & ad Clerum pertineat.

11 Tertiò; Quia, Si Clerus interdicator ab Episcopo, certum est, tunc Religiosos non venire nomine Cleri, neque sub interdicto comprehendi, cum non sint eius subditi, sed ab eius iurisdictione exempti. Ergo neque venient nomine Cleri, quando Clerus interdicator à Pontifice; Quòd enim interdictum feratur ab

vno, vel altero Superiore, & quòd Religiosi sint exempti respectu vnius, & non respectu alterius, non facit, vt interdictum magis, vel minus extendatur; Ergo si ab vtroque, eodem modo feratur, eodem etiam modo extendetur, eodemque comprehendet.

Quartò; Quia, si interdicator Populus, non intelliguntur interdicti Scholares, neque alij Exteri in Ciuitate habitantes ad lites, ac negotia prosequenda; vt enim quis comprehendatur sub Populi interdicto, *ex cap. Si Ciuitas*; requiritur, vt sit Ciuis, & pars illius populi, Scholares autem, & Habitan- tes ad negotia prosequenda, non sunt Ciues, nec pars illius Populi; Ergo neque si interdicator Clerus, intelliguntur interdicti Regulares; multò enim minus sunt ipsi pars Cleri illius Ciuitatis quam Scholares pars Populi. Cum ipsi à iurisdictione Episcopi sint exempti, Scholares vetò non sint exempti à legibus loci.

OBJECTIONVM SOLVTIO.

AD rationes in contrarium Respondetur; Ad primam; Totam Communitatem, exceptis Religiosis, ibi distingui in Populum, & Clerum; eodem enim modo distinguitur in ordine ad interdictum Episcopale, ac in ordine ad Papale. In ordine autem ad interdictum Episcopale, certum est, solam Communitatem secularem dividi in Populum, & Clerum, cum Regulares, sint extra iurisdictionem Episcopi.

Ad secundam Respondetur; Negando consequentiam; neque enim ex eo, quòd Religiosi veniant nomine Cleri in fauorabili-

rabilibus, licet inferre, quod veniant etiam in odiosis; Nam fauores sunt ampliandi, odia verò sunt restringenda. Sicut ergo filius adoptiuus venit nomine filij in fauorabilibus, non verò in odiosis; ita Religiosi venire possunt in fauorabilibus nomine Cleri, non vero in odiosis.

- 15 Ad tertiam Respondetur; Ex eo, quod Religiosi gaudeant priuilegijs Clericorum, inferri solum posse, quod veniat nomine Cleri in fauorabilibus, non vero in odiosis. In his autem non veniunt neque nomine Cleri, neque nomine Populi, cum sint exempti, neque sint sæculares, qui soli diuiduntur in Populum, & Clerum, sed Regulares.

COROLLARIA.

- 16 Colligitur ex dictis primò; Si interdicerentur Personæ Ecclesiasticæ, tunc fore, vt interdicerentur etiam Religiosi; ipsi enim verè sunt Personæ Ecclesiasticæ non minus, quàm Clerici, & sub Ecclesiæ protectione viuunt; sicut cum interdiciuntur Doctores alicuius Ciuitatis, censentur etiam interdici Do-

ctores Clerici, & cum interdicitur aliqua familia, censentur etiam interdici Clerici de tali familià; Sicut enim nomen Doctoris, & familiæ, est nomen tam Laicis, quam Clericis commune, ita nomen *Persona Ecclesiastica*, est tam Clericis, quam Religiosis commune. *Auila par. 5. disp. 1. dist. 4. concl. 9.*

Secundò; Interdicto Clero, post *Trident. sess. 23. cap. 6. reform.* non censeri interdictos tonsuratos, & minoribus solum ordinibus initiatos; quia per hoc solum, non gaudent priuilegio Clericali; Tridentinum enim; vt priuilegio Clericali gaudeant, requirit, vt incedant in habitu ac tonsura, & alicui Ecclesiæ inferuiant, vel per Episcopum ad studendum in Clericorum Seminario, aut in aliqua Scholâ, vel Vniuersitate, sint destinati *Trident. sess. 23. cap. 6. reform.*

Tertiò; Interdicto Populo Ciuitatis, non intelligi interdictos, qui habitant in suburbijis, quia verè non sunt de populo Ciuitatis; si tamen aliqui ex illis, essent, censentur interdicti, quia essent pars populi interdicti.

Q V A E S T I O XXIII.

An Lex interdicens Populum vnius Ciuitatis, comprehendat etiam alibi domicilium Habentes.

C A S V S.

- 14 **V**IR quidam nobilis, in duabus Ciuitatibus domicilium habebat. Accidit autem, vt in alterâ earum, Populus, propter vectigalia à Personis Ecclesiasticis, violenter exacta, in interdictum inciderit. Quæritur, Vtrum Vir iste Nobilis, huic interdicto subiaceat.

R. P. Beati Lib. II.

R

SVM-